REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Tĕrgul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 63. Braşov, Lunĭ-Marţĭ 19 Martie (1 Aprilie). 1902.

Bandele bulgare şi Turcia.

De un timp încóce guvernele statelor europene sunt alarmate de desele note circulare, ce le adreséză guvernul otoman representanţilor sĕĭ din strĕinătate cu privire la agitaţiunile comitetelor macedonene.

Autorităţile turcescĭ dela Salonic şi Cossovo, precum şi agenţiĭ diplomaticĭ turcescĭ din Bulgaria spun minunĭ despre puterea crescêndă a luĭ Sarafoff şi a bandelor luĭ, numite comitete bulgare.

Planul ar fi nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin decât rĕsvrĕtirea creştinilor macedonenĭ cu tóte mijlócele, pentru-ca astfel sĕ se tranşeze cestiunea Macedonieĭ în favorul Bulgarilor.

Se vorbesce, că baniĭ, ce i-au încassat briganḑiĭ pentru eliberarea americaneĭ Miss Stone, s'ar cheltui în cea maĭ mare parte tot pentru scopurĭ de rĕsvrĕtire. Se maĭ ḑice, că revoluţionariĭ fabrică bombe de dinamită, pe carĭ vor sĕ le ducă cu eĭ în Turcia şi că în Filipopol eĭ ar fi făcut marĭ comande pentru confecţionarea de uniforme militare turcescĭ.

Bandelor bulgare li-se atribue şi intenţiunea de a-se folosi de aceste uniforme, pentru-ca trecênd pe teritoriul turcesc sĕ tae, sĕ spênḑure şi sĕ jăfuéscă tot ce le va veni în cale şi ast-fel maĭ ales Macedonenii creştinĭ sĕ fie aţiţaţĭ la rĕsbunare în contra Turcilor, creḑênd că aceştia au sĕvĕrşit tóte.

Temerilor, ce domnesc la Pórta otomană, le-a dat nutrement şi cunoscuta năvălire a uneĭ bande bulgare pe teritoriul turcesc.

Acéstă bandă a fost luată la gónă de caraula turcéscă dela Djumaja-Bala şi a fost respinsă érăşĭ peste graniţă în Bulgaria, dér apariţiunea eĭ a semnalat, că revoluţionariĭ bulgarĭ se mişcă în tóte părţile.

Guvernul turcesc s'a şi grăbit a declara cabinetelor strĕine prin representanţiĭ sĕĭ, că Pórta e decisă a urmări şi a combate fără cruţare bandele orĭ unde s'ar arăta, dér că acésta ar face-o numaĭ cu ajutorul trupelor din armata activă şi a gendarmerieĭ şi că sub nicĭ un pretext nu va fi atrasă poporaţiunea séu başibuzucii pentru suprimarea uneĭ eventuale resculărĭ.

Totodată guvernul turcesc declară, că a luat şi va lua tóte mĕsurile, pentru-ca sĕ se împiedece ca poporaţiunea sĕ fie sedusă de cătră agitatorĭ la represalii.

Étă cum în scurt timp, după descoperirea miserabilelor atentate şi planurĭ revoluţionare ale luĭ Sarafoff, acesta a ajuns érăşĭ tare şi mare, deşi a încetat de-a maĭ fi formal preşedintele comitetuluĭ macedonean.

Cine ar crede, că acésta va fi posibil décă Boris Sarafof nu s'ar bucura pe sub mână de sprijinul Bulgarilor din principat?

De aceea lumea va lua cu puţină încredere la cunoscinţă, că în urma serióselor remonstraţiunĭ, ce le-au făcut monarchia nóstră şi Rusia la Sofia, guvernul bulgar a dat asigurarea, că va căuta sĕ împiedece formarea de bande în Bulgaria şi va întări paza la graniţa bulgaro-turcéscă.

Vom vedé cum va lucra. Avem cause însĕ a crede, că „jucaria“ cu bandele bulgare uşor póte avé încă un tragic sfĕrşit.

Miniştri maghiarĭ în Viena. Ministru-preşedinte Coloman *Szell* merge aḑĭ la Viena, ca sĕ ia parte la un consiliu de miniştri comun. Tot la Viena va merge şi noul ministru de comerciŭ *Horanszky*, ca sĕ facă cunoscinţă cu miniştri austriacĭ.

Intrevederea din Veneţia. Douĕ ḑile de-arêndul au conferit în Veneţia cancelarul *Bülow* şi ministrul italian de esterne *Prinetti*. Telegramele anunţă, că resultatul convorbiriĭ lor este favorabil, căcĭ s'au stabilit amĕnuntele privitóre la reînoirea tripleĭ alianţe şi la conveţia comercială. Cercurile politice din Berlin sunt fórte mulţumite de resultatul întrevederiĭ. Prinetti n'ar fi opus greutăţĭ în calea reînoireĭ alianţeĭ.

Italia şi tripla alianţă. „*Tribuna*“ din Roma scrie din incidentul întrevederiĭ din Veneţia, că situaţia politică din Italia e greşit apreciată în Austro-Ungaria. Ceĭ din Viena ar trebui sĕ înţelégă, că plângerile supuşilor italienĭ, carĭ trăesc în Austria, fac penibilă impresie asupra populaţieĭ din Italia; ar trebui sĕ înţelégă maĭ departe, că interesele Italieĭ în Balcanĭ, maĭ ales în ce privesce provinciile turcescĭ situate pe literalul Adriaticeĭ, nu pot fi desconsiderate.

„*Giornale d'Ilalia*“ încă se plânge, că interesele Italieĭ sunt neconect apreciate în Austro-Ungaria. Convenţia ce a încheiat'o Italia cu Francia privitor la Tripolis, a fost o cestiune vitală pentru Italia.

„*Popolo Romano*“ spune, că tripla alianţă nu se va maĭ reînoi în condiţiunile de maĭ înainte şi că la tótă întêmplarea ceĭ în drept trebue sĕ-şĭ dea sémă despre acésta. Din noua alianţă va trebui sĕ se elimineze tot ce eventual ar puté fi îndreptat în contra Franciei.

Situaţia in Macedonia. Din *Sofia* se anunţă: La provocarile representanţilor Austro-Ungarieĭ şi Rusieĭ, ministru-preşedinte bulgar *Danev* a declarat pe de-o parte, că e gata a lua mĕsurĭ maĭ rigoróse la graniţă, de altă parte a declarat, că pricina nelinişteĭ în Macedonia este numaĭ regimul turcesc. Bulgaria îşĭ va face datoria, dér décă dislocările de trupe turcescĭ vor da causă de neliniştirĭ noue, ea (Bulgaria) nu ia rĕspunderea pentru atitudinea liniştită a Macedonieĭ şi Bulgarieĭ. Din motivele acestea *Danev* a creḑut necesar sĕ dea lămurirĭ verbale în Petersburg, unde a sosit Vinerea trecută. Scirea, că *Sarafoff* ar fi în Bulgaria organisând bande pentru a năvăli în Turcia, nu se confirmă.

Conferenţa interparlamentară se va ţiné în anul acesta în Viena. Grupul maghiar va ţiné o şedinţă, în care Visontai va propune, ca conferenţa sĕ se ocupe şi cu cestiunĭ de economie politică.

Partidul kossuthist şi delegaţiunile. Francisc *Kossuth* şi conducĕtoriĭ partiduluĭ sĕu, vor sĕ convingă pe ceilalţĭ membriĭ, ca partidul sĕ ia parte şi el în delegaţiune. In scopul acesta Francisc *Kossuth* a adresat o scrisóre luĭ Ludovic *Olay*, în care pledéză pentru participarea partiduluĭ în delegaţiune. — Organul partiduluĭ kossuthist ḑice, că membriĭ partiduluĭ nu sciu încă nimic despre intenţia acésta.

Tractările din Africa-de-Sud. Asupra resultatuluĭ de pănă acum al tractărilor din Africa-de-Sud, nu se scie nimic positiv. Schalk-Burgher nu s'a putut întêlni încă cu Dewett şi se scie, că hotărîrea preşedintelui oranjean Steyn atêrnă esceptional dela atitudinea, ce va lua-o Dewett în cestiunea încheieriĭ paciĭ.

„*Cor. Nederl.*“ anunţă, că guvernul engles a dat iniţiativa la întorsătura din urmă. Convorbirile asupra tractărilor de pace nu sunt obligatóre şi pacea se va puté încheia numaĭ cu consimţĕmêntul delegaţilor burĭ din Europa.

Jidoviĭ din România şi „Alkotmány“. Ḑiarul „Alkotmány“ publică o corespondenţă originală din Bucurescĭ, în care corespondentul ungur se ocupă de cestiunea emigrăriĭ jidovilor. Tonul corespondenţeĭ inclină în favórea jidovilor şi la sfîrşit corespondenţa susţine şi nisce neadevĕrurĭ. Anume ḑice, că dela congresul din Berlin nu s'au acordat împămêntenirĭ, decât la 39 de familiĭ jidovescĭ, pe când este sciut, că îndată după congres s'a acordat en bloc cetăţenia la un numĕr de peste 900 jidovĭ, carĭ au trecut Dunărea, ca croitorĭ, tinichigiĭ, cismarĭ etc.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

Impresii şi amintirĭ.

XIII.

Hoch klingt das Lied vom braven Mann,
Wie Orgelton und Glockenklang.
Wer hohen Muths sich rühmen kann,
Den lohnt nicht Gold, den lohnt Gesang.
Gottlob, dass ich singen und preisen kann,
Zu singen und preisen den braven Mann.

Bürger „Das Lied vom braven Manne.“

Poetul german Gottfried August Bürger a scris la 1777 balada „*Das Lied vom braven Manne*“, în care face elogii unuĭ brav bărbat, care în momentul supremuluĭ pericol a venit ca un înger salvator şi a scos din ghiarele morţiĭ sigure maĭ mulţĭ nenorociţĭ.

Balada luĭ Bürger nu era un product al fantasieĭ, ci era cântarea de laudă asupra unuĭ eveniment întêmplat la 1776 şi pe care poetul îl cunoscea din poetica luĭ Marmontel. Étă cum ne povestesce Zöllner, după acel isvor, numitul eveniment:

„In urma uneĭ revĕrsărĭ violente a rîuluĭ Adige, la Verona se rupse unul din splendidele podurĭ, carĭ traverséză acest rîu. Nu rĕmase din el decât un arc în mijloc şi pe el o casă cu o numerósă familie.

Acesţĭ nenorociţĭ, carĭ îşĭ vedeau peirea cu ochiĭ, îşĭ întindeau mânile spre cer şi implorau scăpare şi ajutor dela mulţimea adunată pe ţĕrmurile rîuluĭ.

Valurile veniau cu o furie înspăimântătóre, ér arcul, pe care era casa, începû a se clătina.

Intre privitorĭ nu era nimenĭ, care sĕ nu fi tremurat pentru viéţa nenorociţilor, dér nicĭ nu se afla vr'unul, care sĕ-şĭ fi riscat viéţa pentru eĭ.

Când pericolul era din moment în moment maĭ ameninţător şi catastrofa părea inevitabilă, contele *Solverini* sóse o pungă şi ridicându-o în sus strigă: „O sută de *Louisd'orĭ* pentru acela, care îĭ va scăpa!“ Intr'aceea îşĭ repetă maĭ de multe orĭ cu voce tare promisiunea şi lumea se aduna în jurul luĭ. Intre ceĭ adunaţĭ era şi un simplu muncitor.

Acesta îndată ce a vĕḑut primejdia, sărĭ repede într'o barcă şi luptând din tóte puterile cu curentul, întărit prin sentimentul nobileĭ sale fapte, ajunse la arc.

Nenorocita familie se lăsă în jos la el pe funiĭ şi în momentul, când toţĭ erau în barcă, arcul şi casa se prăbuşiră. Sgomotul şi spumegarea valurilor produsă prin acéstă prăbuşire, îĭ îngheţă din nou sângele în vine, însĕ salvatorul îĭ însuflă curagiu şi luptând contra valurilor cu puterĭ îndoite, i-a scos pe toţĭ la mal.

Cu bucurie nespusă îl întimpină contele şi îĭ întinse remunerația făgăduită.

„Nu,“ rĕspunse nobilul muncitor, „pentru banĭ nu-mĭ vênd nicĭ odată viéţa. Dumneḑeu mĭ-a dat mânĭ sănĕtóse, eu îmĭ pot cât câştiga pânea pentru mine şi pentru familia mea cu mânile mele. Daţĭ baniĭ acestor nenorociţĭ, carĭ au maĭ mare nevoie de eĭ, decât mine“.

* * *

Someşul este rîul nostru, vechiu prieten al meu, în care de atâtea-orĭ m'am scăldat şi care, la Letca, nu-mĭ aduc aminte, sĕ fi cerut vre-odată jertfe de ómenĭ.

Décă ar fi regulat, ar puté sĕ umble pe el micĭ vaporaşe, aşa se transportă pe el numaĭ scândurĭ dela Năsĕud până la Sătmariŭ.

Când e secetă mare, are vadurĭ, pe unde poţĭ trece cu piciorul. Copiiĭ, carĭ păḑesc vitele, îl trec de-a 'notul, ér carĭ încă n'au forţele suficiente, se ţin de córda câte unuĭ bou şi aşa ajung la celălalt mal.

Atâta dragoste am pentru acest rîu, încât mi-se părea, când veniam cu trenul, paralel cu el, că décă s'ar întêmpla sĕ se rĕstórne trenul şi sĕ cădem în apa, eu nu m'aşĭ îneca, căcĭ Someşul cunoscêndu-mĕ, ca prietin vechiŭ, mĭ-ar face modru sĕ pot eşi teafĕr.

Someşul se varsă în Tisa, ér Tisa în Dunăre. Când am trecut prima-oră Dunărea, cu barca, la Măcin, în 1894, am scos un pumn de apă din Dunăre şi mĭ-am udat buzele. Óre voiŭ fi sărutat un atom şi din rîul meu?

Orĭ cât de pacinic ar fi însĕ rîul acesta, se întêmplă sĕ devină câte-odată şi furios. Atuncĭ aduce cu sine morĭ şi podurĭ şi luntrĭ. Intr'o móră era odată o familie întrégă, pe care au scăpat'o Letcanii cu pericolul vieţiĭ lor.

Când se revarsă, la noĭ în sat nu póte intra, fiind-că satul este maĭ ridicat, înspre Lozna însĕ, dincolo, se întinde până aprópe de sat şi s'a întêmplat deja, că trecênd în Lozna, am legat luntrea de vr'o cruce din „ţintirim“.

* * *

prin cele ateliere militare, căcĭ în front n'au pré fost jidovĭ. Apoi de atuncĭ în fie-care an s'a votat, din pĕcate, încetăţenirea a o mulţime de jidovĭ. Corespondentul îşĭ esprimă părerea, că guvernul va *ceda* faţă cu pretensiunile jidovilor şi subliniéză cuvêntul a ceda.

Ḑiarul „Alkotmány“, care se dă de organ al unui partid creştin, nu corespunde numelui sĕu, când publică corespondenţe favorabile jidovilor, dintr'o ţéră creştinéscă, care se sbate în ghiarele acelor jidovĭ.

O circulară de mulţumită.

Escelenţa Sa Prea Sfinţitul episcop Michail Pavel dela Oradea-mare, a adresat clerului şi poporului credincios al diecesei sale următórea circulară:

Iubiţilor în Christos Fraţĭ şi Fii!

Din ocasiunea iubileului meu preoţesc de 50 anĭ, din iubita mea diecesă de Oradea-mare: dela Preaveneratul Capitul catedral, dela Preaveneratul consistoriu diecesan, dela Veneratul cler gremial, dela Preaonoraţii fraţĭ protopopĭ, precum şi dela Veneratul cler rural al districtelor protopopescĭ, respective dela profesorii şi profesórele scólelor, dela conducĕtorii şi conducĕtórele internatelor şi a institutelor diecesane greco-catolice, dela oficianţii dominiului episcopesc, dela inteliginţa civilă, dela poporul credincios diecesan şi dela alţĭ particularĭ românĭ greco catolicĭ — am primit multe felicitărĭ cordialĭ, multe manifestărĭ de bucurie, multe adrese de iubire şi de adhesiune. Am primit şi unele donurĭ de suvenire mie forte plăcute Ba încă preoţimea gremială în biserica catedrală şi cea rurală în bisericile parochialĭ, în ḑiua iubilară (21 Martie st. n.) a bine-voit a servi sânta liturgie, dând Atotputintelui Dumneḑeu mulţămită, pentru-că s'a îndurat a-mĭ conserva viéţa pănă la acest iubileu semisecular şi rugându-se şi pentru sănĕtatea şi viéţa mea din viitor.

Pentru tóte aceste nefiind în stare a Vĕ scrie fiesce-căruia separat: Vĕ rog ca pe acésta cale sĕ binevoiţĭ a primi mulţămita mea cea mai căldurósă.

Décă cu conlucrarea Frăţielor Vóstre am putut face ceva bine, acela nu mie însumĭ, ci graţiei Atotputintelui Dumneḑeu este de a-se ascrie, carea dându-mĭ impulsul, a şi sprijinit lucrările mele modeste.

Vĕ poftesc tuturora sĕ trăiţĭ mulţĭ anĭ fericiţĭ.

Darul Domnului Nostru Isus Christos, şi dragostea lui Dumneḑeu Tatăl şi împreunarea Spiritului sânt sĕ fie cu voi cu toţĭ.

Oradea-mare, la 28 Martie 1902.

Michail Pavel m. p.,
Episcopul diecesan greco-catolic de Oradea-mare.

„Ghiveciu“ dela Orăştie.

Braşov, 31 Martie n.

Sub rubrica „Unele-altele“ fóia sĕptĕmânală „Libertatea“ din Orăştie publică câte-va entrefilet-urĭ fórte caracteristice pentru sentimentele, educaţia şi capacitatea celor ce redactéză numita fóie.

Nefiind în stare a rĕspunde la observările nóstre seriose, dér binevoitóre, ce le făcuserăm asupra articolului-program încurcat şi plin de contraḑicerĭ al „Libertăţii“ şi asupra câtor-va articole ale ei dela început, carĭ se puneau şi mai mult în contraḑicere cu enunciările acestui articol-program — cei dela redacţiunea numitei foi ḑiceau, că „nu-i impórtă ce scrie „Gazeta“.

In urma acésta ḑiarul nostru, aflând de lipsă a le dovedi cât de preocupaţi sunt şi cât de scâlciată este pornirea lor, deşi ea póte isvori din cele mai bune intenţiunĭ, confraţii noştri au început sĕ-şĭ ḑea şi mai mult arama pe faţă, şi au urmat rĕul esemplu al acelora, carĭ în lipsă de alte argumente şi de spirit vor sĕ-şĭ arate superioritatea închipuită, luându-şĭ refugiu la zeflemeua ordinară.

De câtva timp „Libertatea“ oferă acest spectacol repugnant al „spiritului vremii“, adoptând ticălosul obiceiŭ practicat de fóia din Arad şi deşteptând compătimirea ómenilor cu judecată prin stângăcia, cu care umblă sĕ ia peste picior şi 'n batjocură organul nostru.

Nu se unesce cu posiţia şi demnitatea nóstră de-a întra în amĕnuntele acestor producte ale micilor preocupărĭ şi patimĭ. Nu e timpul, nu sunt împrejurările astăḑĭ la noi Românii de aşa, ca sĕ ne mai pierdem vremea cu de acestea. Décă bărbati şi ómeni de cinste sunt cei dela redacţiunea „Libertăţii“, atuncĭ sĕ iésă pe faţă şi sĕ discute cinstit cu organul nostru, arătând şi dovedind ce au cetit în el, ceea-ce nu pot aproba şi purtându-se aşa cum trebue sĕ se pórte ḑiaristul, care se respectă.

Atuncĭ nu vor mai puté cădé în pĕcatul de-a afirma despre fóia nóstră, fără nicĭ o dovadă, lucrurĭ tendenţióse şi neadevĕrate.

Şi cei-ce proced ast-fel, cei-ce nu se conformă nicĭ regulelor celor mai primitive ale bunei cuviinţe ḑiaristice, au tupeul de a-ne trage la rĕspundere şi de a ne mustra pentru ceea-ce scriem, de ce scriem şi de ce n'am scrie mai pe scurt şi mai obiectiv, când e vorba de prietinii „conventiculistului“ redactor dela „Libertatea“.

Aceştĭ ómenĭ sub firma de „tinerime“, ce-o usurpéză, în acelaşĭ timp au îndrăsnéla de a-ne imputa, că n'am fi reprodus nimic din scrisórea d-lui Mihu şi totu-şĭ am combătut'o. Printr'asta ei documentéză, că séu n'au cetit articolele nostre, séu nu sunt de bună credinţă.

Am fost declarat apriat, că nu voim sĕ ne ocupăm decât de partea politică a amintitei scrisorĭ, şi n'am avut trebuinţă decât de reproducerea câtor-va rêndurĭ din acéstă scrisóre, pentru a documenta absurditatea raţionamentului politic al d-lui din cestiune. Sĕ ne arate „Libertatea“, care a ajuns la numĕrul 14, când şi în ce lóc, pe care pagină orĭ colónă a reprodus măcar un rênd din articolele „Gazetei“, asupra cărora se espectoréză în fie-care numĕr?

Ca împrejurare atenuantă pentru escursiunea nerumegată a d-lui Mihu, am fost accentuat, în consonanţă cu declaraţiunile sale din scrisóre, că nu este politician de profesiune, ci numai diletant séu amator.

Astăḑĭ n'am mai puté susţiné nevinovăţia d-lui Mihu, decât numai în casul, când ar desminţi şi ar desavua categoric ceeace publică „Libertatea“ tot în rubrica „Unele—altele“ despre articolul lui Eugen Brote, din n-rul 46 al „Tribunei Poporului“, declarându-se în favórea acestui articol şi susţiind, că este „actual şi instructiv.“

Nu vom mai puté susţiné în cas contrar nevinovăţia d-lui Mihu, fiind-că amintitul articol al lui Brote nu cuprinde decât un şir de denunciaţiunĭ perverse, deşi deplasate, cu privire la întreg trecutul şi întréga activitate de pănă aḑĭ a partidului nostru naţional.

Mai ḑice „Libertatea“ în „unele şi altele“, că domnii carĭ, o redactéză nu binevoesc a mai clasa „Gazeta“ între ḑiarele române, carĭ „au drept a fi luate în consideraţie pentru tonul lor urban şi obiectiv“, şi că între tóte ḑiarele numai noi am da un esemplu regretabil, încetând a mai fi obiectivĭ şi nepersonalĭ.

Étă cât şi câte 'şi permit cei dela redacţiunea „Libertăţii“, şi tóte pe spinarea tinerilor, carĭ s'au subscris la articolul-program al acestei foi şi carĭ de sigur, precum bine se póte distinge, n'au nicĭ o înriurinţă asupra redactării ei.

SCIRILE DILEI.

— 18 (31) Martie.

Academia Română. Ni-se scrie din Bucurescĭ: Academia a ţinut prima sa şedinţă publică Vinerĭ, la 15 (28) Martie. Membrul Dr. G. *Felix* a cetit câte-va capitole din „Istoria Igienei“, partea a doua la care lucréză, şi anume capitolele: Medicii şi eserciţiul medicinei, Spitalele, Apele minerale şi staţiunile climatice, Farmacii. — Lunĭ, în 18 (31) Martie va fi a doua şedinţă publică. Membrul corespondent, ganeralul C. I. *Brătianu* va ceti lucrarea sa întitulată „Insemnătatea chartei ţĕrii pentru apĕrarea naţională“.

Un act de pietate. Administraţiunea mesei studenţilor românĭ din Braşov a luat hotărîrea, ca în fie-care an sĕ celebreze cu un parastas solemn memoria acelor fericiţĭ rĕposaţĭ în Domnul, pentru a căror odichnă de vecĭ s'au făcut de rude şi amicĭ pioşĭ donaţiunĭ (în loc de cunune trecĕtóre) pentru masa studenţilor. Primul parastas, la care vor asista toţĭ elevii şcólelor, se va celebra anul acesta Duminecă, în 31 Martie st. v. la órele 10 a. m. în biserica Sf. Nicolae din Scheiŭ (Braşov). La acest act de pietate Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române din Braşov învită pe toţĭ sprijinitorii în viéţă a mesei studenţilor.

Regele României, după cum spune „Epoca“, şĭ-a amânat din nou plecarea în strĕinătate. Este chiar probabil, ca în primăvara acésta Suveranul sĕ nu mérgă la Abbazia.

Ciocnire la graniţa bulgară. Ciocnirile între bandele lui Sarafoff şi trupele turcescĭ continuă. Joia trecută a fost o o nouă ciocnire la Saratoş, unde a căḑut mort un sergent. Sunt mai mulţĭ rănіţĭ. Sarafoff întrebuinţéză bandele sale îmbrăcate ca soldaţĭ turcĭ spre a face odiósă armata turcéscă în faţa populaţiunei.

Agenţĭ de emigrare. Prin comitatele Satmariŭ, Sĕlagiu şi Maramureş îşĭ esercitéză meseria nesupăraţĭ de nimenĭ nisce jidovĭ cu numele Kornhauser Bernal şi Trubeczky Leo, carĭ înşélă pe ţĕranĭ şi îi ademenesc la emigrare. Numiţii agenţĭ —spune ḑiarul „Alk.“— sunt nisce indivіḑi cu trecut pătat. Kornhauser a fost condamnat de repeţite orĭ pentru înşelătorii, furt, escrocherii, plastrografii etc. ér Trubeczky este espulsat din Ungaria.

Decoraţĭ. Printre decoraţii cu ocasia serbărei naţionale 14 Martie v. (proclamarea regatului român) aflăm şi pe următorii Românĭ braşovenĭ: T. *Stănescu*, comerciant, *Bogdan*, farmacist, V. T. *Stănescu*, inginer, Nic. *Popovicĭ*, advocat, cu „Coróna României“ în gradul de cavalerĭ.

Caragiale la Berlin. Ḑiarele berlinese aduc scirea, că pe ḑiua de ierĭ Duminecă, 30 Martie v., urma sĕ se representeze pentru întâia-óră la „Secessionstheater“ drama d-lui *Caragiale* „Năpasta“ în traducere germană. Traducĕtorul a adop-

---

In primăvara anului 1889. Someşul era alăturea cu ţĕrmurele.

Două femei, una mai bĕtrână, din Letca, cu numele Onica lui Iuonu Văsălichii Oaniĭ şi alta mai tînĕră, din Purcăreţĭ, al cărui nume nu-l sciu, după cât îşĭ aduc aminte însĕ ómenii, era „tărósă“, au vrut sĕ trécă cu luntrea în Lozna.

In luntre era podarul Gavriş Rusu, un bărbat, care atuncĭ putea sĕ fie de vr'o 30 de anĭ şi Mihaiu Vale al lui George, atuncĭ în etate de vr'o 22 anĭ, apoi cele două femei, dintre carĭ Onica, care ne este vecină, putea sĕ fie atuncĭ de vr'o 65 anĭ.

In mijlocul Someşului s'a rĕsturnat luntrea şi toţĭ patru au căḑut în apă. Gavriş, podarul, şi Mihaiu lui Gheorghe au scăpat cu înotul, cele două femei, nesciind înota, s'au prins de luntrea rĕsturnată şi plutiau cu luntrea în jos.

„Tuluai! Mor!“ „Tuluai! Mor!“ — strigau bietele femei şi plutiau ţinêndu-se de luntre pe Someş în jos.

Pe ţĕrmurele Someşului se adunase tot satul. La toţĭ li-se făcuse părul măciucă de grózӑ. Cu toţii strigau „Tuluai! Tuluai!“, dér nicĭ unul nu scia ce e de făcut?

Era de faţă şi Gavrişu Onichii, un bărbat voinic, ca un „goron“ şi îşĭ frângea mânile şi-şĭ rupea hainele de pe sine, vĕḑênd că móre mă-sa. A venit şi bĕtrânul Ionu Văsălichii Oanii şi se uita cu lacrĕmile în ochĭ, cum îi móre femeia cu care trăise cincĭ-ḑecĭ de anĭ împreună, — de mórte năprasnică.

Desperarea ajunsese la culme. Femeile strigau acum din ce în ce mai slab şi din ce în ce mai rar: „Tuluai mor!“ „Tuluai mor!“ La început se ţineau binişor, aşa, că li-se vedeau umerii, pe urmă dispăruseră umerii şi nu se vedea decât gâtul, apoi numai capul, în sfêrşit ajunsese apa aprópe de gură. Luntrea se apropia de „Cornul Trestii“, unde Someşul se desparte în două braţe, formând o mică insulă. Décă ajunge la despărţirea rîului, luntrea va apuca de bună sémă pe braţul de dincolo, unde fuiorul apei e tare repede, femeile sunt pierdute!

O braver Mann, braver Mann, zeige dich!
Schon naht das Verderben sich fürchterlich.

Era în sĕptĕmâna Pascilor. De atuncĭ sunt tocmai 13 anĭ.

Costan Pop a Anei lui Filip ara cu patru vacĭ, împreună cu Pop Ion (căruia îi ḑice şi Ianoş) al lui Grigorea lui Ilie pe un deal, în partea hotarului numit „La Hârtop“, distanţă de vre-o 400 de metri în linie dréptă dela locul sinistrului.

De-odată îi vin la urechĭ strigătele desperate ale femeilor. Se duce la marginea dealului şi vede înnotând pe Someş două capurĭ, ér pe ţĕrmure mulţime de popor. Luntrea era deja fórte aprópe de „Cornu Ţrestii“.

Costan îşĭ lasă vacile şi plugul şi sărind peste „Scăriţe“ şi traversând „Brănisciόra“, cât ai bate în palme a fost pe ţĕrmurele Someşului.

De-alungul drumului parcurs vedeai icĭ „clopul“, colo guba şi „laibărul“ lui Costan, dincóce cămaşa, pe carĭ în fuga cea mare le arunca de pe sine.

Când sosì la Someş a strigat cătră nisce „feciorĭ“: „Haid' trageţi-mĭ cismele!“ şi cu acésta s'a aruncat în Someş.

Cu braţe vînjóse brăzda Costan valurile apei şi sosind la femei le-a strigat: „Nu vĕ temeţĭ, că vĕ scap, dér sĕ nu puneţĭ mâna pe mine, că perim cu toţii. Ţineţi-vĕ de luntre!“

Şi cu mâna stângă a apucat luntrea, ér cu drépta înota spre ţermurele drept. Mulţimea de pe ţermure striga: „Dómne ajută! Dómne ajută!“

In câte-va minute femeile erau salvate.

Era pe vremea prânḑului, adecă după socotéla nóstră, pe la órele 9 a. m.

Onica trăiesce şi aḑĭ şi deşi în etate aprópe de 80 anĭ, se bucură de cea mai bună sănĕtate împreună cu bărbatul sĕu Ionu Văsălichii Oanii.

Ér despre fapta lui Costan nu s'a făcut nicĭ o pomenire nicăirĭ, ca sĕ-i vină o recunoscinţă, orĭ remuneraţiune.

In ḑiua de Crăciun a fost la noi cu fratele sĕu şi cu Ionu Nastii şi mi-s'au plâns, că-s vremurile grele, că-s opriţĭ dela păşune şi că şi pentru piatra, ce-o scot din sus de sat, trebue sĕ plătéscă banĭ; au mai vorbit ceva şi de banii bisericei şi mi-au descoperit multe alte durerĭ de ale lor.

Cu acéstă ocasiune l'am rugat sĕ-mĭ povestéscă întêmplarea de acum 13 anĭ, pe care am povestit'o şi eu la rêndul meu în a XIII continuare a impresiilor mele.

Şi cu câtă modestie naturală mi-a spus el tóte detailurile, pe carĭ de alt-fel le auḑisem mai 'nainte, căcĭ le vorbia tot satul şi tóte satele din prejur, dér am vrut sĕ le aud şi din gura lui.

Delaletca.

tat titlul de „Anca“. Pressa berlinesă promite a-se ocupa amĕnunțit cu drama lui Caragiale.

Bancnote de 50 coróne. In fabrica de bancnote din Viena a Băncii austro-ungare se fabrică actualmente bancnote de 50 coróne. Colórea acestor bancnote va fi verde-albastră și în luna Maiŭ se vor pune în circulațiune. Aceste bancnote vor avé mărimea bancnotelor germane de 50 mărcĭ. După punerea în circulație a acestor bancnote, încetul cu încetul se vor retrage cele de 10 și 20 coróne.

Crăciun negru — Paștĭ albe. Nu sciu cine spunea mai deunăḑĭ proverbul de mai sus, care însemnéză atâta, că décă la Crăciun nu e zăpadă, atuncĭ va ninge la Pascĭ. Anul acesta s'a împlinit proverbul, cel puțin încât îi privesce pe catolicĭ și protestanțĭ. Când scriem aceste rîndurĭ, Têmpa e acoperită de zăpadă, ér la Crăciun se scie, că era vreme de primăvară. Până la Pascile nóstre mai sunt 4 sĕptĕmânĭ. Nimenĭ nu doresce sĕ se împlinéscă proverbul și la noi.

Pentru masa studenților românĭ din Brașov au întrat: dela d-l Scurtu, candidat philos. în Lipsca, cotis. an. *cor. 2·08*; dela *„Ariesana“* instit. de credit și econ. din Turda ajutor *10 cor.* și din partea Onoratei direcțiunĭ a institutului **„Albina“** din Sibiiu un ajutor de *400 cor.* din cuota de binefacerĭ pusă la dispositiunea Direcțiunii institutului. D-l paroch din Stupinĭ *I. Maximilian și soția sa Elena* au donat *20 coróne* întru pomenirea neuitatului lor fiiu Laurențiu, rĕposat acum 2 anĭ. Tot aci mulțumim în special Onoratului institut **„Albina“** și pentru ajutorul anual de *200 cor.* votat pentru *fondul studenților noștri săracĭ și bolnavĭ* pro 1901/902. — Priméscă nobilii donatorĭ cele mai vii mulțămite. — *Direcțiunea școlelor medii gr. or. române din Brașov.*

Enciclica Papei. Alaltăerĭ a apărut o enciclică a papei, în care aduce mulțămită provedinței divine pentru-că i-a dăruit viéță atât de îndelungată. Papa reamintesce cu regret atacurile îndreptate în contra bisericei și rĕtăcirile mai nouĕ, între carĭ divorțul. Se ocupă apoi de societatea modernă, care — ḑice — va fi tot mai mult sclava anarchiei. In fine provócă lumea întrégă sĕ se reîntórcă la Christos și la biserica romană, căcĭ numai de aicĭ póte sĕ aștepte pacea și salutea.

Teatrale. Scirea plăcută, ce i-s'a adus publicului german din Brașov, anunțându-i-se representarea piesei „Negustorul de Veneția“ pentru Sâmbăta trecută, nu s'a confirmat. Clasica piesă a lui Shakespeare nu s'a dat. Cine scie, ce influențe oculte au fost la mijloc. Destul, că direcțiunea Bauer a credut de cuviință a-o înlocui cu o altă comedie, „Sein Doppelgänger“.—In schimb însĕ ni-se atrage atențiune, că o altă surprisă se pregătesce publicului maghiar din Brașov. Pe la sfîrșitul lunei lui Aprilie este anunțată sosirea unei trupe maghiare, în repertoarul căreia se află drama jupânului Brociner „Nunta din Văleni“, care a produs atâta sânge rĕu înainte cu 12 anĭ, când societatea din România a fost presentată pe tóte scenele germane ca o societate de ómenĭ demoralisațĭ.— Nu scim ce se intenționéză cu scóterea la ivélă a acestei piese infecte.

„Plagiatură—gheșeft“. Sub acest titlu fóia dela Arad a publicat mai deunăḑĭ o serie de pretinse plagiate puse în sarcina unui dignitar bisericesc. — Un hâtru bun de glume publică acum în foiletonul „Unirei“ nisce rușinóse plagiate a unui fost profesor din Brașov (adĭ secretar consistorial în Arad și unul din cei mai zeloșĭ colaboratorĭ ai fóiei din acel oraș). Descoperitorul numitelor plagiate pune pe douĕ colóne: de-oparte texte din cartea „Curs elementar de istoria omenirei, de Teodor Ionescu, fost profesor de istorie, continuat și revĕḑut de I. G. Georgian, profesor de istorie la liceul S. Sava III. Istoria nouă, Bucuresci 1892“, ér de altă parte texte (plagiate) din cartea „Istorie Universală pentru școlele secundare de“... („Unirea“ lasă pe cetitorĭ sĕ ghicéscă autorul) vol. III Evul nou. Brașov. Editura Nicolae Ciurcu 1897.— Foiletonistul spune, că ar mai puté continua cu spicuirile, crede însĕ, că ajunge atâta... de probă. — Pĕcat! Asemenea paralele sunt fórte amusante!

Mărcĭ postale scóse din circulație. Dela 1 Aprilie începênd mărcile postale de 6 banĭ de colóre roșie-brună sunt scóse din circulație. Scrisorile, carora se vor aplica astfel de mărcĭ, vor fi considerate ca nefrancate.

Autocremația unui arestant. Diurnistul Ioan Gradischar din Klagenfurt, în etate de 21 anĭ, era în arest preventiv, acusat de hoție. El fù internat într'o odaie diu etagiul I al primăriei din acel oraș. Nu peste mult se audiră strigăte desperate. Când se deschise ușa, li-se oferi spectatorilor o scenă îngrozitóre. Arestantul se afla în mijlocul unei columne de foc. Servitorii au stins imediat focul, dér medicul polițienesc a constatat arsurĭ grave, în urma cărora Gradischar a doua ḑi muri. Inainte de mórte a putut fasiona atâta, că la perchisiția corporală i-au rĕmas câte-va chibriturĭ în căptușala vestei, cu aceste chibriturĭ șĭ-a aprins hainele cu scop de a-se sinucide în acest mod, neputênd suporta rușinea, ce l'a ajuns în urma faptei sale.

Teatru german. Erĭ séră a întrodus directorul Bauer ciclul anunțat de representațiunĭ de opere cu *Lohengrin*, renumita operă romentică de Richard Wagner. Acésta operă s'a mai dat aicĭ. Representația de aséră deși a avut sĕ se lupte cu aceleașĭ dificultățĭ provenite din neajunsurile unei scene micĭ fără pregătirile necesare, a reușit totușĭ destul de bine. Sopranista *Memy Krauss* a susținut rolul ei cu bravură și *Iosef Conrad* ca Lohengrin s'a ținut la acelașĭ nivel; ceilalțĭ șĭ-au dat și ei tóte silințele posibile. Astăḑĭ, Lunĭ, se va da opera *„Trouvalore“*, admirabila composițiune musicală a lui Verdi, ér mâne Marțĭ se va representa opera *„Lucia di Lamermoor“* a căreia musică încântătóre e compusă de Donizetti.

Mare têrg internațional de cai în Ersekujvar (Neuhäusel). Al XX têrg internațional de cai organisat de societatea agricolă din comitatul Neutra se va ține anul acesta în Ersekujvar (dela Budapesta și dela Viena 2—3 óre cu trenul accelerat) în prima ḑi de Lunĭ a lunei Maiŭ și în Dumineca dupĕ amiaḑĭ precedentă acelei ḑile. Acest têrg de cai este în Ungaria cel mai însemnat și cel mai frecuentat atât de economii de cai, cât și de amatorĭ și comercianțĭ. La acest têrg vin mai ales negustorĭ din străinătate. Anul trecut s'au vêndut 500 de cai pentru diferite trebuințe. Pentru locuințe și grajdurĭ a-se adresa la căpitanul orașului în Ersekujvar.

Răpciuga la cai.

Conferența d-lui Dr. V. Babeș.

Sâmbătă séra distinsul bacteriolog, d-l profesor Dr Babeș, și-a desvoltat, cum ne spune „Epoca“, în fața unei alese și numerόse asistențe, conferența sa despre *„Rapciuga la cai“*.

Savantul profesor începe prin a spune, că cestiunile economice sociale și sanitare sunt într'o strînsă legătură și trebue sĕ preocupe deopotrivă pe conducĕtorii unei țĕrĭ.

Intrând în fondul conferinței, conferențiarul declară, că s'a ocupat în deaprópe cu studiul morvei (răpciugei), precum și cu mijlócele pentru combaterea ei. Venind în țéră și vĕḑênd cât de întinsă este acéstă bólă, cu mai mare zel s'a ocupat de ea.

Rasa cailor noștri era espusă degenerărei, căcĭ morva decimézá cele mai frumóse herghelii. In armată morva este un pericol permanent. Mai ales remonții adușĭ din Rusia sunt predispușĭ spre acéstă bólă.

Pericolul cel mare al bólei, e că fórte adesea e atât de ascunsă, încât e imposibil a te pronunța, décă animalul e bolnav cu adevĕrat de morvă. Apoi răpciuga e molipsitóre.

Adevĕratul succes a fost descoperirea microbului morvei,

El a fost găsit în abcesele răpciugóse la om, în urmă la cal.

Nu s'a stabilit încă în mod hotărîtor calea pe care o urméză microbul când intră în corpul animalului. O ipotesă este, că întră prin căile respiratorii, alta, că este introdus odată cu apa.

Ómenii, carĭ îngrijesc caii, sunt fórte expușĭ sĕ se molipséscă dela cai. Curios e însĕ faptul, că mai expușĭ sunt aceia, care lucréză în laborator cu microbul morvos.

Conferențiarul constată, cu date statistice, că din punct de vedere economic, morva trebue sĕ preocupe în primul loc sciința, de-óre-ce provócă enorme perderĭ statului.

Conferențiarul explică apoi cum se prepară diferitele felurĭ de culturĭ cu microbii morvei, precum și diferitele speţe de morvă.

In ce privesce tratamentul pentru combaterea și chiar vindecarea morvei, d. Babeș afirmă, că ultimele experiențe au dat resultate fericite.

Până acum nu s'a putut încă ajunge în mod hotărîtor a se vindeca bóla, însĕ *se póte preveni, localisa, întrebuințându-se Maleina lui Roux Nocard, séu Morvina preparată la noi în țéră de dr. Babeș.*

Conferențiarul face istoricul descoperirei numitelor preparate și arată strălucitele resultate obținute. Incheiă amintind, cum trebuie sĕ se purcédă la combaterea acestei bóle.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1902.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1901—1902.

(Urmare.)

III. Publicațiunile Academiei.

In cursul anului s'au făcut următórele publicațiunĭ:

1. Maiestatea Sa Regele, în ședința dela 13 Martie 1900, a dăruit Academiei manuscriptul original până acum nepublicat al prețiosului memoriu despre Moldova, scris de Comitele d'Hauterive și presentat la 1787 lui Alesandru Ipsilanti, numit atuncĭ domn al acelei țĕrĭ. Memoriul tractéză despre starea veche și de atuncĭ a Moldovei din punct de vedere politic, economic și cultural, și despre tóte clasele de locuitorĭ ai ei, așa precum le vĕḑuse finul observator și eruditul frances, care în curs de doi anĭ fusese secretarul domnitorului Moldovei Ales. Mavrocordat Firariul.

Prețiosul memoriu s'a tipărit, însoțit de traducere românéscă, într'un volum de format mai mic, decât cele-lalte publicațiunĭ ale Academiei. El este precedat de cuvêntarea rostită de Augustul nostru Suveran, când a binevoit a presinta Academiei manuscriptul. După textul memoriului s'au reprodus douĕ scrierĭ mai micĭ ale lui d'Hauterive, carĭ au fost publicate la 1877 și 1879 de rĕposatul Ubicini, un alt mare amic al țĕrii și al némului nostru: una este „Jurnalul călĕtoriei dela Constantinopole până la Iașĭ în érna anului 1785“, cealaltă este un scurt memoriu despre Moldova în 1785. S'au adaos apoi trei notițe privitóre la d'Hauterive și la Alesandru Ipsilante, carĭ s'au credut necesare pentru aprecierea acestei scrierĭ importante.

2. Din Analele Academiei s'au tipărit:

a) Tomul XXIII — Partea administrativă și desbaterile anului 1900—1901 s'a încheiat, tipărindu-se și partea II, în care se află sesiunea generală din anul 1901.

b) Tomul XXIII — Memoriile Secțiunii Literare, a cărui tipărire se începuse în anul trecut și a fost terminată în cursul anului.

c) Tomul XXIII — Memoriile Secțiunii Istorice s'a tipărit întreg.

d) Tomul XXIII — Memoriile Secțiunii Sciințifice, ce era sub presă anul trecut, s'a terminat de tipărit.

e) Din Tom. XXIV — Partea administrativă și desbaterile anului 1901—1902 s'a tipărit o fascicula, cuprinḑênd desbaterile ședințelor ordinare de peste an, precum și mai multe anexe și note

f) XXIV — Memoriile Secțiunii istorice se află de asemenea sub presă.

g) Tomul XXIV — Memoriile Secțiunii Sciințifice a început a-se tipări

3. Din Istoriile lui Erodot, în traducerea premiată a d-lui D. I. Ghica s'au tipărit cólele 16—18 din cartea IV, carĭ cuprind capitolele 167—194.

4. Lucrarea „Dicționarului limbei române“, cu care este însărcinat colegul nostru d-l Al. Philippide, se continuă cu mare stăruință după planul hotărît de Academie. Intâia redacțiune a dicționarului înaintéză din ce în ce mai iute, după-ce s'au învins greutățile începutului. Comisiunea alésă de d-vóstrĕ și în a cărei sarcină a-țĭ dat îngrijirea aducerii la îndeplinire a acestei marĭ și grele lucrărĭ, vĕ va arăta în raportul ei special amĕnuntele dispozițiunilor luate în înțelegere cu d-l Philippide, pentru-ca redactarea sĕ pótă înainta cu iuțélă.

5. Lucrările bibliografice, cu carĭ este însărcinat d-l Bibliotecar al Academiei, au fost continuate și în anul acesta.

Din „Bibliografia românéscă veche 1508—1830“ s'au tipărit fascicolele IV și V, în carĭ sunt descrise 86 cărțĭ din anii 1690—1716 (cólele 39—64), reproducêndu-se în transcriere séu traducere prefețele și epilogurile și dându-se în facsimile pagine cu frontispicii, specimene de tipar și ilustrațiunĭ, precum și steme domnescĭ. Volumul I al publicațiunii se opresce la anul 1716; el se va termina cu fascicola VI, în care se vor tipări adaugerile și îndreptările, precum și diferitele indice relative la cuprinsul întregului volum.

Din „Catalogul manuscriptelor românescĭ“ nu s'au putut tipări nimic în acest an, cu tóte că mare parte din material este pregătit pentru tipar încă de anul trecut.

6. D-l Gr. G. Tocilescu a terminat prefața la „Hronicul vechimei a Romano-Moldo-Vlahilor“, de Dimitrie Cantemir, tipărit sub îngrijirea d-sale, în edițiunea Operelor învĕțatului Domnitor, care se publică de Academie. Lucrarea, care cuprinde LXXIII + 891 pagine, un indice și un glosariu, s'a împărțit în cursul anului.

7. Din „Publicațiunile Fondului Vasilie Adamachi“ s'a început tipărirea tomului II.

8. Din „Publicațiunile Fondului Principesa Alina Stirbei“ a apărut în cursul anului: Nr. V. Acte și documente relative la istoria Renascerii României, tomul IX. cuprinḑênd în 626 pagine 227 documente privitóre la evenimentele politice din anii 1857—1859.

9. Din „Catalogul monumentelor epigrafice și sculpturale“ ale Museului național de anticitățĭ, întocmit de d-l Gr. G. Tocilescu, s'au tipărit cólele 25—27, pag. 385—432. Lucrarea acésta va fi în curênd terminată.

10. Din Istoria romană, de Titus Livius, traducere începută de Nicolae Barbu și continuată de Nd. Locustéanu și I. S. Petrescu, s'a tipărit tomul II, cărțile VII-X, având la sfîrșit un indice alfabetic.

11. Din Sĕrbĕtorile la Românĭ, studiu etnografic, de S. Fl. Marian, s'a terminat de tipărit și s'a distribuit și vol. III: Cincĭ-ḑecimea.

12. In cursul anului s'au stabilit relațiunĭ de schimbul publicațiunilor cu mai multe instituțiunĭ culturale streine, și anume: Biblioteca Universității din Tübingen, Societatea filologică „Parnasul“ din Atena, Societatea de istorie contemporană din Paris, Biblioteca-Museul Balaguer dela Villanueva y Geltru (în Spania).

(Va urma.)

Literatură.

A apărut Nr. 2 din *„Biblioteca poporului român“*, Budapesta Tipografia „Poporul Român“, prețul 20 banĭ. Broșura cuprinde: Poesii poporale, adunate de Ioachim B. Pop, învĕtător, din jurul Clujului. La fine se publică mai multe anecdote în versurĭ.

Mama sfântului Augustin de Em l Bougaud, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. *Dăianu*. Tipografia archidiecesană din Blașiŭ. Cartea are 31 cóle de tipar (500 paginĭ) și este fructul ostenelelor unor labor oșĭ studențĭ în teologie dela universitatea din Budapesta Cuvêntul „Salba“ ne reamintesce societatea literară cu acest nume a teologilor din seminarul din...[illegible] Biserica „S-ta Barbara“ din Viena. cărei se ...[illegible] mulțumim publicarea Fabiolei ...[illegible] a unei părțĭ din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducĕtorii ne ofer o lectură edificătóre în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Prețul unui exemplar legat în pânză este 4 corόne (+ 30 porto) Un exemplar broșat 3 corόne (+ 30 b porto). *Se află de vênḑare și la Tipografia A. Mureșianu, Brașov.*

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ literare pentru popor.

Diu trecutul Silvaniei Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Rochia Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu.* Are tendinţa de-a combate credinţa deşértă. Preţul 20 b. (cu porto 25 b.)

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrisă în versurĭ, de *Antoniu Pop.* Preţul 40 b. . . (cu porto 46 b.)

Părintele Nicolae, schiţă din viéţa preoţilor de *G. Simu.* Pr. 60 b. + 6 b.porto.)

Sfătuiri de aur séu **calea către fericire** pentru sătenii români de tótă starea şi etatea. Cel mai acomodat premiu pentru pruncii dela şcólele confes. sătescĭ române, de Aron Boca Velchereanu. Cu su prefaţă de G. Simu. Preţul 60 banĭ opl. 10 b. porto.

Cuvinte de aur séu **învĕţăturĭ înţelepte** date de un părinte fiului sĕu. Din operile lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de banĭ, comediă în trei acte localisată de *A. Pop.* Se recomandă mai ales pentru cei ce vréu sĕ jóce teatrul. Preţul 24 b. . . . . (prin postă 28 b.)

Viéţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţei omenescĭ şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P.* Ediţia II. Preţul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de *V. R. Buticescu.* Preţul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspin şi zimbire, poesii şi prosă de *A. Pop.* Preţul 80 b. (cu porto 86 b.)

„Omul", noţiunĭ din anatomie şi fisiologie şi regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtăţii şi a corpului omenesc de George *Cătană* inv. Acésta carte servesce ca manual pentru anul al IV-lea al şcólei pop., pentru şcólele de repetiţiă şi pentru poporul nostru. Preţul 50 banĭ (pl. 5 b. por.)

Instrucţiunĭ populare despre *daorinţele şi drepturile purtătorului de dare* edate de Wilhelm Niemandz. A éstă carte e un îndreptar de o trebuinţă nespus de mare pentru toţi câţi au afacerĭ cu dările. Preţul cor. 1.20 plus 10 banĭ porto.

Cartea Ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu.* Acéstă broşură conţine istoriόre şi poesii morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 banı (+ 56 b. p.)

Bocete adecă **Cântărĭ la morţĭ,** adunate de *I. Pop-Reteganul.* Preţul 80 banĭ (+ 10 b. p.)

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurĭ pentru ocasiunĭ funebralĭ. Aranjată prin N. F. *Negruţiu.* Ediţ. IV. Preţul 50 banĭ. (+ 5 b. p.)

Trandafirĭ şi Viorele Poesii poporale culese şi ordinate de Ioan *Pop Reteganul.* Ediţ. III. Preţul redus 60 banĭ (+ 10 b p.)

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de *A.* Preţul 50 banĭ (+ 5 b. p.)

Doi prinşĭ în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu.* Preţul 24 banĭ (+ 3 b. porto).

Dr. Ioaif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 b. plus 10 b. porto.

„Caractere morale, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechĭ şi moderne" de *Ioan Popea.* Preţul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal.

„Bucătărésa naţională," care de bucate a bucătăriei române, francese, germane şi ungare. Felul bucatelor sunt înşirate tote în ordine alfabetice după numele lor. Limbagiul e uşor. Costă numai cor. 1·60 (plus 40 banĭ porto.)

Cărţĭ pentru comercianţĭ şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea în partidă simplă, de *I. C. Panţu.* O carte bună pentru a învĕţa cu uşurinţă contabilitatea. Paginĭ I—VIII +213. Preţul 2 cor. (+20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială" de *I. C. Panţu.* Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comercial cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu.* Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă.* Preţul broş. 2 coróne (+ 10 banĭ porto).

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de *I. C. Panţu.* Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ şi pe ḑile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit. Preţul 80 b. (+10 b. porto.)

Un capitol din *Contabilitatea duplă* de *I. C. Panţu.* Tractéză principiile contabilităţii duple ilustrate cu diferite esemple. Preţul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Martie n. 1902

Renta ung. de aur 4%	119 85
Renta de coróne ung. 4%	97 85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120 25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	204.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	—.—
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.85
Losurĭ din 1860	153.30
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 07
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	713.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	700.25
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	117.87
London vista	240.05
Paris vista	95.40
Rente de coróne austr. 4%	99 50
Note italiene	93.50

Cursul pieţei Braşov.

Din 30 Martie n. 1902.

	Cump.	Vĕnd.
Bancnota rom.	18.98	19.02
Argint român.	18.40	18.44
Napoleond'orĭ.	19.—	19.10
Galbenĭ	11.30	11.40
Ruble Rusescĭ	126.—	127.—
Mărcĭ germane	58.50	—.—
Lire turcescĭ	10.72	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	101.—

Sz. 958—1902 tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a „Furnica" tak. pénztár végrehajtatónak Isailla Petru Frosina végrehajtást szenvedő elleni 88 kor. — fil. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő a fogarasi 443. sz. tljkvben A † 1779/2 hrsz. ingatlanból Isailla Frosina szl Lini jutalékára 720 koronában, a fogarasi 458 sz. tljkvben 1828, 1829 hrsz. Cinkán Nicolae és neje Ursika Gachiia nevén álló ingatlanra 480 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverest elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi április hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor** a fogarasi tlkkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 § ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi Febuár hó 1-ső napján.

A. kir. járásbiróság mint tlkönyvi hatóság.

Schupiter,
kir. aljbiró.

476.1—1.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
III. Tr. mixt. la óra 6·55 min. séra.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda. la óra 10.4? min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu inia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 6·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8 dim.
II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2·9 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 10·25 min séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·27 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5 — m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.)

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3·20)
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8 54 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·17 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra.